

stichting Commissie Natuur en Milieu Delft

secretariaat: Bizetstraat 23, 2625 AV Delft, tel. 015 2561141 / e-mail lc.doorn@casema.nl / KvK-nr 41146440

Delft, 26 augustus 2009

Betreft: vier punten aangaande
uitvoering van ecologische plannen

Het college van Burgemeester en Wethouders
van Delft
Postbus 78
2600 ME Delft

Geacht college,

In deze brief leggen wij vier punten aan u voor die wat het ecologisch beleid van de gemeente Delft betreft een "kwaliteitsimpuls" zouden kunnen gebruiken. De vier behandelde onderwerpen zijn telkens op pikante wijze met elkaar verbonden. We gaan achtereenvolgens in op:

1. overgang Ikea-Bieslandse Bovenpolder
2. besteding 2 mln natuurcompensatie
3. Hertenkamp
4. uitvoering natuurvriendelijke oevers

In deze brief leggen wij u ten aanzien van het gemeentelijk ecologisch beleid vier samenhangende, kritische punten voor. Omdat deze punten ook sterk praktische kanten hebben, hopen wij dat spoedig bijstelling of heroverweging van de gemeentelijke keuzen zal volgen.

1. Mede naar aanleiding van de bevindingen van de leden van de vereniging "vrienden van Biesland" vestigen we uw aandacht op de onbevredigende situatie die bestaat in de overgangszone tussen de Bieslandse Bovenpolder en de onlangs uitgebreide vestiging van Ikea. Het licht uit de parkeergarage van Ikea is bijzonder hinderlijk, zowel voor menselijke passanten die een avondwandeling maken als voor broedende en rustende fauna. Het is hoogst uitzonderlijk dat in een bestemmingsplan, het bestemmingsplan Delftse Poort-Zuid nl., dat voor de aanpassingen van de Ikea-vestiging werd opgesteld, de fysieke overgang van Ikea-vestiging naar het aangrenzende poldergebied nauwkeurig is omschreven. Des te opmerkelijker is het, dat uitvoering van maatregelen er in grote mate achterblijft bij wat in het bestemmingsplan is aangegeven.

Bijgaande foto laat zien dat er weliswaar een naar het zuiden oplopende kade met beplanting is aangebracht, maar die beantwoordt o.i. niet aan de gestelde doelen, t.w. vermijding van nadelige ecologische en landschappelijke effecten.

Voor de tekst en illustraties met de relevante gedeelten van het bestemmingsplan verwijzen wij u naar bijlage 1 (pags 4 t.e.m. 8 en 22 t.e.m. 25 uit de toelichting op het bestemmingsplan). Wij nemen aan dat uitvoering van de voorgeschreven maatregelen uiterlijk in de winter van 2009-2010 kan plaatsvinden, vóór het volgende broedseizoen dus, waarbij tevens de aanleg van de vleermuisbunker kan worden meegenomen. Omdat de broedvogelpopulatie van de polder halsoverkop afneemt, is het snel uitvoeren van de afgesproken maatregelen urgent.

2. Nauw met het Ikea-project in verband staat het beschikbaar komen van 2 mln Euro voor natuurcompensatie, te storten in de Ecologiereserve, en vervolgens de besteding die het Delfts gemeentebestuur aan deze 2 mln Euro heeft gemeend te moeten geven. Het toenmalige college (eind 2005) heeft daar een notitie over vastgesteld. Wij vragen u ons te informeren over het verloop van die bestedingen, en daarbij aandacht te schenken aan de vraag in hoeverre het door uw college vastgestelde bestedingsplan in overeenstemming is met de regels ten aanzien van de ecologiereserve en of uit die middelen niet ook zaken zijn gefinancierd waarvoor al andere beleidsmatige financieringsclaims bestonden. Wij denken daarbij bijvoorbeeld aan het in 2000 genomen besluit om in Delft 46 km natuurvriendelijke oevers te realiseren; oeverprojecten die met die investering waren voorzien behoren o.i. niet uit de ecologiereserve te worden bekostigd, maar uit de lopende begroting. Ook het uittrekken van 4 € ton voor het mitigeren van knelpunten in doorgaande verbindingen, die in het Ecologieplan 2004-2015 zijn genoemd, behoort naar onze smaak niet uit de Ecologiereserve te worden gefinancierd. Het dekken van personeelskosten uit de Ecologiereserve is al evenmin een voor de handliggende besteding van een reservering.

3. Op een onverwachte wijze toch ook in verband staand met het bestemmingsplan Delftse Poort Zuid is de herinrichting van de waterpartijen in de Hertenkamp, een volkomen daarvan losstaand project dat vanwege niet al te moeilijk te raden redenen in het bestemmingsplan Delftse Poort Zuid het etiket *natuurcompensatie* opgeplakt kreeg.

De werkelijke geschiedenis is dat de gemeente Delft destijds (2003), sterk afwijkend van het oorspronkelijke plan van de zijde van het Hoogheemraadschap van Delfland (die het plan ecologisch verantwoord had uitgewerkt om de waterafvoer uit de verstedelijkende polders bij Nootdorp te kunnen vergroten) een eigen en veel kostbaarder, plan opgesteld en in uitvoering gebracht.

Tegen de tekortschietende kwaliteit van de gemeentelijke variant hebben wij destijds gewaarschuwd. Ook het hoogheemraadschap was er beducht voor, maar besliste voor de lieve vrede aan de grillen van het gemeentebestuur tegemoet te komen. Zie o.a. <http://ind.datadelft.com/hertenkamp.htm> voor de planvergelijking.

Observatie van de toestand van oevers en water in de Hertenkamp biedt nu, jaren later, een desolate indruk. Hoezeer de retoriek van gemeente en waterschap de natuurkant van het project ook ophemelen, de natuurlijke werkelijkheid wil aan deze reclametaal maar niet gehoorzamen.

Om de begroeiing van oevers en "onderwatereilanden" op gang te brengen is het noodzakelijk zich rekenschap te geven van de voorwaarden waaraan moet worden voldaan. Omdat de meeste oeverplanten weliswaar zaden voortbrengen die zinken (Gele lis en Dotterbloem weer niet overigens, die produceren drijvende zaden) maar slechts tot kieming komen op droogvallende grond, is het dus nodig om periodiek voldoende peilverlaging toe te passen. De onderwatereilanden ophogen tot juist boven de waterlijn kan ook helpen.

Wisselend waterpeil is verder van groot nut om de overmaat aan fosfaat in de bodem vast te leggen, waardoor op zijn beurt de groei van algen en kroos wordt geremd.

Als daarna de vegetatie op oevers en eilandjes tot volle ontwikkeling komt, kan met gericht en gefaseerd maaibeheer verder worden gewerkt aan verhoging van de kwaliteit van de habitat en van de kwaliteit van water en bodem.

Deze inzet is des te noodzakelijker nu duidelijk aan het worden is (zie het recente artikel van Caroline Elfferich in Vogelstreken 124) dat de recreatieve druk in andere biotopen de natuurwaarden in de Hertenkamp nadelig beïnvloedt. De conclusie in het artikel is dat m.n. het struikgewas onvoldoende omvang en kwaliteit heeft. Flora en fauna in struwelen en langs het water is in het algemeen goed bestand tegen enige recreatieve druk. De strategie voor inrichting en beheer van de Hertenkamp kan met die kennis succesvol worden uitgezet.

4. Deze overbekende beschouwing over de werking van een "natuurvriendelijke" oever zijn ook waard om mee te nemen in de reeks natuurvriendelijke oevers die de gemeente nu eindelijk - helemaal aan het eind van de planning 2001-2010 die kort na 2000 is gemaakt - op de rails heeft gezet. De getekende oeverprofielen van deze projecten voldoen zeker aan elementaire voorwaarden, maar garantie voor ecologisch succes bieden ze toch niet. Door

bijvoorbeeld geen brede plasbermen toe te passen - waar nodig ondersteund met lichte onderwaterversteviging - zal het beheer van de oeverzones er niet gemakkelijker (i.e. beheersbaarder) op worden -, en omdat beheer meer dan eens het zwakke punt is in de uitvoering van ecologische projecten, kan dit op termijn tot teleurstellingen leiden. Het aanbrengen van groene "aankleding" op betonnen oevers zoals in Poptahof en langs Westalndseweg duidt op een wel heel bizarre interpretatie van wat ecologische duurzaamheid in een stedelijke omgeving moet inhouden.

Omdat het ons niet zo vruchtbaar lijkt hierop in een brief aan bestuurders, die steeds blijken moeite te hebben met diepgaande verhandelingen, dieper in te gaan, bieden wij aan hierover in overleg te treden met uitvoerende ambtenaren.

Met vriendelijke groeten,

L.C. van Doorn

PS. De elektronische versie van deze brief is te vinden op <http://ind.datadelft.com/2009/vierpunten.pdf>